

Kudlanky nábožné míří na sever. Jednu už potkali i na Liberecku

03. 11. 2022 09:01

Globální oteplování má vliv na migraci zvířat. Týká se to i hmyzu – konkrétně kudlanky nábožné. Ta se v České republice nalézala v těch nejteplejších oblastech, avšak nyní míří stále více k severu. Letos začátkem září byla nalezena i na Liberecku u Osečné.

„Pro mnoho z nás je výskyt kudlanky nábožné v bezprostředním okolí nejspíš velkým překvapením. A právě entomologové, třeba z našich muzeí, nám dokáží přiblížit život různých druhů hmyzu, včetně těch, které jsme vždy řadili k těm exotickým a u nás nežijícím,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

„Kudlanka nábožná, latinsky Mantis religiosa, je zařazena v červeném seznamu ohrožených živočichů. Dlouhodobě se vyskytovala jen na stepních lokalitách v nejteplejších částech jižní Moravy, ale přibližně od 90. let minulého století se začala objevovat i v severnějších oblastech. Dnes už je téměř na celém území Moravy i ve Slezsku,“ řekl Pavel Vonička, entomolog ze Severočeského muzea v Liberci. „Zhruba na přelomu tisíciletí se kudlanky začaly objevovat i v Čechách, nejdříve v teplých oblastech: na Kolínsku, Nymbursku, Mělnicku, Mladoboleslavsku a v Praze. V souvislosti s pokračujícím oteplováním se šíří dále na sever a v posledních letech byly pozorovány v Českém středohoří, na Českolipsku, Děčínsku nebo v Podkrkonoší.“

Až osmicentimetrové dospělé samičky jsou k nepřehlédnutí. Oproti samcům dorůstajícím zhruba do velikosti 5,5 centimetru jsou celkově robustnější. Samečci se mohou pochlubit jen delšími tykadly, dosahujícími téměř do poloviny těla. Člověku kudlanky nijak nebezpečné nejsou, přestože jejich nápadným znakem jsou takzvané loupeživé končetiny prvního páru, kterými loví svoji kořist, což jsou většinou sarančata, kobylky nebo cvrčci.

Pokud jde o zbarvení, kudlanky nábožné se ve zdejších končinách většinou halí do různých odstínů zelené barvy. Díky tomu se dokážou téměř dokonale skrýt ve vegetaci a splynout s prostředím. Ukryjí se tak nejen před možnými predátory, ale stávají se nenápadné i pro kořist. Potkat lze ale i hnědě nebo žlutě zbarvené kudlanky.

„Kudy a jak se kudlanky šíří, není zcela jasné. Ačkoliv mají dobře vyvinutá křídla, zdá se, že nepatří mezi zdatné dálkové letce. Někdy je zanesené vítr při letních bouřkách, lidé je nevědomky také převáží dopravními prostředky. Tím by bylo možné vysvětlit i občasný výskyt jedinců v okolí železničních tratí či dálnic,“ dodal Pavel Vonička.

Podobně jako se kudlanka šíří na sever, objevuje se i ve vyšších nadmořských výškách. Nedávno tak byla kudlanka nábožná zjištěna na lučním stanovišti nedaleko vrcholu Radhoště, ale také třeba u Rudníku v Krkonoších. Vzhledem k postupnému oteplování lze do budoucna očekávat i na Liberecku více nálezů.